

Geprogrammeerde veroudering

Geprogrammeerde veroudering is het geheel van technieken die ontworpen zijn om de levensduur of het gebruik van een product te verminderen om de vervangingsgraad ervan te verhogen.

Verhinderend van de herstelling, een andere vorm van geprogrammeerde veroudering

Technische veroudering is het feit dat de levensduur van een product wordt beperkt door het verzwakken van een van de onderdelen: door het ondermaats maken van een elektronisch element, door het niet versterken van een onderdeel dat vaak onderhevig is aan spanning of vervorming...

Esthetische veroudering, gekoppeld aan marketing, dwingt de consument om altijd zijn objecten te willen vervangen door nieuwe, om modieus te zijn...

Software veroudering, voornamelijk met betrekking tot computers en smartphones, vertraagt apparaten door middel van "verplichte" updates, zonder te specificeren dat deze de werking van het apparaat zullen verstoren. Bovendien worden sommige machines door sommige fabrikanten niet meer ondersteund of hersteld, slechts enkele jaren na hun introductie.

Er bestaan ook andere vormen van veroudering, afhankelijk van het veld, zoals ecologische veroudering, die de consument ertoe dwingt een apparaat te vernieuwen onder het voorwendsel dat het minder zal verbruiken (terwijl de aankoop van een nieuw apparaat ook een impact heeft!), veroudering door verval, door kennisgeving...

Verhinderend van de herstelling, een andere vorm van geprogrammeerde veroudering

Voor het Repair café zijn de reparatieremmen ook een vorm van geprogrammeerde veroudering: niet het (eco)ontwerpen van een apparaat met het oog op reparatie, maar vooral het voorkomen van herstelling door het gebruik van "veiligheidsschroeven" met een gekke kop of door het verlijmen van de interne inhoud van het apparaat.

Let er echter op dat u niet schreeuwt om geprogrammeerde veroudering zodra de kleinste storing zich voordoet. Vaak - en we zien het in Repair Cafés - worden objecten misbruikt. Het lezen van de gebruiksaanwijzing en het onderhoud van uw apparaten is van essentieel belang om ze lang te laten meegaan.

Aan de andere kant is het soms moeilijk te beoordelen of een zaak binnen het bereik van geprogrammeerde veroudering valt: zelfs als men vaak de indruk heeft dat de fabrikant de levensduur van een object echt wil verkorten, zijn er ook ontwerpfouten of de wens om te besparen in de productieketen.

Wat zijn de problemen in verband met de geprogrammeerde veroudering?

Milieuvriendelijk

Geprogrammeerde veroudering leidt tot een overmatige consumptie van onze natuurlijke hulpbronnen: wanneer we de voortijdige vervanging van een object induceren, profiteren we niet van de volledige levenscyclus ervan. De grijze energie wordt niet afgeschreven als we de productie van een nieuw apparaat en de verwijdering van het oude hadden kunnen vermijden.

Economisch en sociaal

Voortijdige vervanging van objecten gaat vaak gepaard met conflicten over de middelen, verslechterde werkomstandigheden en veronachtzaming van de mensenrechten. Om het vervangingspercentage op peil te houden, is het inderdaad ingewikkeld geworden om buiten Europa te produceren en dus de lokale productie te staken.

Vaker vervangen is ook niet bevorderlijk voor de werkgelegenheid, zoals wel eens wordt beweerd. Integendeel, door de verplaatsing worden duurzame banen niet aangemoedigd en door de geprogrammeerde veroudering verdwijnen bepaalde beroepen, zoals herstellende (onrendabele) herstellingen, te complex en met reserveonderdelen die vaak niet te vinden zijn).

In 2018 werd 50 miljoen ton elektronica en huishoudelijke apparaten gesloopt, een ware "tsunami van afval" volgens de VN.

Er wordt gewezen op vingerafdrukken: snelle veranderingen in de technologie, dalende prijzen en geprogrammeerde veroudering.

Wetsvoorstellen van verschillende fracties om de geplande veroudering tegen te gaan

Europa

[Verslag en resolutie van het Europees Parlement over een langere levensduur voor producten: voordelen voor consumenten en bedrijven](#) 09/06/2017

[Persbericht: Op weg naar duurzame en eenvoudiger te repareren producten](#) 04/07/2017

Wereldwijd

[The Global E-Waste Monitor 2017](#)
Verslag van de UNU 2017